

Lapsi tarvitsee turvaa

Paras on edessä **ihh**

Helluntaiseurakuntien lapsityön linjaukset

Lapsen tarpeet ja oikeudet

1. Lapsi on arvokas
2. Lapsi kasvaa rakkaudesta
3. *Lapsi tarvitsee turvaa*

Lapsi ja vanhemmas

4. Lapsi tarvitsee vanhemmuutta
5. Lapsi on osa yhteyttä

Lapsen hengellinen kehitys

6. Lapsi usko lapsen tavoin
7. Lapsi kasvaa hengellisesti

Lapsen maailma

8. Lapsi elää nykyajassa
9. Lapsi tarvitsee lapsuuden

Artikkelit on lapsityön linjauksia käsittelevän sarjan kolmas osa.

PÄIVI ASIKAINEN

Jokaisella lapsella on tarve kokea olonsa turvallisiksi. On tärkeää, että myös seurakunta on lapselle turvallinen kasvuyhteisö.

TURVALLISUUDENTUNNE rakentuu lapsen läheisissä ihmissuhteissa, ja siksi lapsi tarvitsee aikuisten osoittamaa rakkautta ja huolenpitoa. Lapsen turvattuuden syy on usein lähimpien ihmissuhteiden epäluotettavuus ja jopa väkivaltaisuus. Koska varhaiset ikävuodet ovat perusturvallisuuden syntyä ja kehityksessä merkittävässä vaiheessa, voidaan lapsen tasapainoisia kehityksiä edistää tukemalla vanhempia. Erityisesti on tärkeää tukea niitä perheitä, joiden omat voimavarat eivät riitä turvallisen kasvuympäristön luomiseen.

Rakastavassa ja tarpeet täyttyvässä hoidossa lapsi saa kokea turvallista yhteyttä vanhempiinsa. Tässä yhteydessä luodaan perusta myös lapsen jumalakuvalle ja kokemukseksi Jumalasta. Vanhempien osoittama huolenpito antaa lapselle avustuksia siitä, millainen Jumala on ja miten Jumala toimii.

Turvallisuutta kokenut lapsi voi ymmärtää puhetta siitä, että Jumala on turvallinen, varjelee ja pitää huolta. Lapsi, joka pystyy luottamaan omiin vanhempiinsa, tai johonkin aikuiseen, pystyy luottamaan myös Jumalaan. Myöhemmin lapsi vapautuu tunteista, jotka samaistavat jumalasuhteen ihmisiin suhteisiin. Lapsi oppii, että Jumala on erilainen: vuk-

ka vanhemmat hyökkäisivätkin, Jumala ei hylkää (Ps. 27:10). Yhteys Jumalaan kasvaa omakohtaiseksi uskoneulaksi.

Aikuiset luovat turvallisuuden Seurakunnan lapsi- ja perhetyön tavoitteena on kannustaa vanhempia ohjaamaan lapsia Jumalan tuntemiseen. Jos uskonasiat ovat vanhemmille itselleen vieraita, seurakunnan pyhäkoulunopettajan tai kerhonohtajan tehtävä lapsen hengellisen kasvun tukijana on erityisen tärkeä. Klinittämällä huomiota toimintaympäristöön ja ohjaajien käyttäytymiseen voidaan vaikuttaa siihen, että lapsi kokee olonsa hyväksi seurakuntayhteisössä. Silloin myös suhteet vanhempiin ja seurakuntaan säilyvät luottamuksellaisina.

Koska turvallisuudentunne syntyy lapselle aikuisten luomana, tulee lapsityössä toimivien ohjaajien olla henkisesti ja hengellisesti kypsä ja tasapainoisia. Rammattun opetuksessa ja muutenkin hengellisten asioiden käsitteilyssä on tärkeää ottaa huomioon lapsen ikä- ja kehitystaso. Pieni lapsi kokee uskonelämän hyvin tunnevälitteisesti. Hän ei harrasta älyllistä pohelintaa, vaan istii Jumalan Hengen läsnäolon. Siksi myös seurakunnassa vallitsevan ilmapiiirin vaikutus on ratkaiseva: hyvä tunnesuhde aikuisiin rohkaisee luottamaan ja turvautumaan Jumalaan. Jos hengellisten asioiden käsitteily saa alkaa vastenmielisiä tai pelottavia tunteita, lapsen on vaikea ottaa vastaan tiedollista opetusta Jumalasta.

Maailma - turvallinen paikka?

Vanhemman turvallinen eyi tarjoaa lapselle kokemuksen, jolla on vaikutusta myös hänen jumalasuhteeseensa.

Luottamus Jumalaan kantaa silloinkin, kun ulkoiset olosuhteet syystä tai toisesta muuttuvat. Vanhan testamentin kertomus pienestä työstä, jonka aramilaiset olivat ottaneet vangiksi tehdessään ryöstöretken Israeliin ja joka joutui palvelijaksi sotapäällikkö Naemanin perheeseen, on hyvä esimerkki siitä, että lapsi ei unohta kotona omaksumaan sa tietoa Jumalasta. Pienen työn luottamus Jumalan mahdollisuuksiin säilyi vieraiden ihmisten ja olosuhteiden keskellä ja kuitui lopulta Naemanin pelastukseksi (1. Kun. 5: 1 - 19).

Monet viime vuosina tehdyt tutkimukset osoittavat, että jopa noin kolmasosa suomalaisista lapsista voi huonosti. Lasten tunne-elämän ongelmat ja käytöshäiriöt ovat jatkuvassa kasvussa. Pienen lasten levottomuus ja turvattomuus on lisääntynyt. Huostanottojen määrä kasvaa.

Lasten pahoinvointi koskee kaikkia yhteiskuntaluokkia, ei vain sosiaalisesti huono-osaisia perheitä. Yhä useammat lapset joutuvat Suomessakin aikuisten aiheuttaman henkisen ja fyysisen riiston kohteeksi. Myös pahoinvointi on käsiteltyä lapsi voi kuitenkin eheytyä turvallisten aikuisten ja Jumalan parantavan läsnäolon vaikutuksesta. Raskaimman osan joutuu kantamaan sellainen lapsi, jolla ei ole ollut mahdollisuutta

oppia turvautumaan Jumalaa tai jonka kyky luottaa Jumalaan on tuhouttu esimerkiksi pelkoa ja turvattomuutta aiheuttavan opetuksen tai käyttäytymisen seurauksena.

Tavoitteena turvallinen kasvuyhteisö

Turvallisen toiminnan järjestämiseksi helluntaiseurakuntien lapsityöhön tarvitaan turvaohjeisto sekä säännöllinen luottamus lapsityössä toimiville. Kuluttajaviraston antamien tuoteturvallisuuslakiin perustuvien ohjeiden mukaan toiminnanharjoittajien, kuten seurakuntien, tulee laatia turvallisuusasiakirja, joka on yleinen kirjallinen selvitys siitä, miten toiminnan turvallisuus on varmistettu. Sen tulee sisältää turvallisuussuunnitelman kaikkia korkeariskisiä tapahtumia, kuten leirejä ja lastentapahtumia varten. Seurakuntien lapsityöntekijöille järjestetään tähän liittyen turvakasvatuskoulutus Iso Kirja -opistossa 18. - 20. huhtikuuta.

Kevään aikana julkaistava helluntaiseurakuntien turvaohjeisto käsittelee laajasti sekä laimalla dääntöön että seurakuntien toimintaan liittyviä toimintatapoja ja vastuusyömyksiä. Turvaohjeistossa esitellään 0 - 15 -vuotiaalle lapsille järjestetyn toiminnan turvallisuutta sekä lapsille annettavaa turvataitokasvat-

ta. Se sisältää ohjeet myös turvallisuusasiakirjan ja turvallisuussuunnitelman laatimiseen. Ohjeisto on suunnattu ensisijaisesti helluntaiseurakuntien lapsi- ja varhaisnuorisotyön vapaaehtois-toimijoille ja palkatuille lapsityön johtajille.

Lapsityön toimijoita pyydetään allekirjoittamaan sitoumus, jossa he lupaa toimia turvaohjeistuksen mukaisesti. Turvaohjeisto perustuu lainsäädäntöön.

Turvallisuusasiat ovat erottamaton osa seurakunnan lapsityötä. Hyvin hoidettuina ne vapauttavat työntekijöiden resurssit päätehtävän hoitamiseen, lasten evankelioimiseen ja opettamiseen.

Kirjallisuus:

- Kinnunen, Sasra:** Anna mun olla lapsi. Kirjapaja. 2003.
Kuluttajaviraston ohjeet ohjelmapalveluiden turvallisuuden edistämiseksi. Kuluttajaviraston julkaisusarja 9/2003.
Lajunen, K., Andell, M., Jalava, I., Korpipainen, K., Pakkanen, M. & Ylenius-Lehtonen, M.: Turvataitoja lapsille. Turvataitokasvatuksen oppimateriaali. Stakes. 2005.

Kirjoittaja on Fida Internationalin lapsityön koulutuskoordinaattori ja valtakunnallisen lapsityövaltuuskunnan jäsen.